

Madame Könönen, *vintage*-ekspertti

Kun kysymys on vintage-muodista, Suomen ehdoton auktoriteetti on Arja Könönen. Yli 20 vuotta Play It Again Sam -putiikkiaan Helsingissä luotsanneen Könösen asema on saavutettu tinkimättömällä työllä, mutta mahtuu alan grand old lady kehityskulkuun onnekkaita sattumuksiakin.

Teksti: Tiia Suomivuori. Kuvat: Henrik Kettunen.

Kuka ei kuulu joukkoon?

Alkujaan lieksalainen, nykyisin hyvinhoidettuja sormenpäitään myöten kruunuhalainen Arja Könönen syntyi 50-luvun Pohjois-Karjalaan varustettuna kauniiden vaatteiden kaipuulla, jota ympäristön oli usein vaikea ymmärtää. Harmaavarpusten joukossa outo lintu piti tarkkaan huolen siitä, ettei osaamisessa ollut milloinkaan moitittavaa, vaikka ulkoasusta puhuttavaa riittäisikin.

Omaa tietä maailmalle

Kova työ ei pelottanut, mutta ankeudesta oli päästävä pois. Tie vei israelilaisen kibbutsin kautta Amerikkaan piikomaan ja Italiaan pukuhistorian opintojen pariin. Aikana ennen internetiä Arja matkusti vieraisiin maihin ja kaupunkeihin, etsi en-

simmäiseksi käsiinsä puhelinluetteloiden keltaiset sivut ja suuntasi retkensä kortteleihin, joissa vintage-muoti oli arvossaan. San Fransiscoa kierrellessään Arja tutustui liikkeisiin, jotka olivat tulvillaan menneiden aikojen kimallusta.

Tavallisuuden yritys

Palatessaan Suomeen Arja työskenteli ravintoloissa ja hankki kunnollisuuden puuskassa arava-asunnon Vantaalta, vaikkei sitä sielunmaisemakseen tuntenutkaan. Helsingin Kruununhaassa käydessään hän haaveili korkeista huoneista ja jylhistä, takorautakoristeisista porttikongeista. Rauhankadulla oli myös viehättävä kivijalkakauppa, josta saattoi löytää esimerkiksi ihania 50-luvun kenkiä.

Kohtalo tarjoaa kauppaliikettä

Vuonna 1987 päätös oli kypsytynyt. Lainaa sai, arava-asunto myytiin ensimmäisessä näytössä, ja Arja oli valmis hankkimaan asunnon kantakaupungista. Poiketessaan noutamaan varaamaansa kenkäparia hän sattui kuulemaan, että kivijalkakaupan omistajattaret olivat laittamassa liikettään myyntiin.

Autuaan kyvyttömänä edes arvaamaan millaisista summista voisi olla kyse, Arja tiedusteli varovasti myyntihintaa. Se oli sama kuin hänen pankkitilinsä silloinen saldo. Liikkeenpitoon täysin perehtymätön Arja vietti yhden unettoman yön, risi kätensä kynärpäitä myöten ja osti liikkeen. Toinen omistajattarista opasti Arjaa käytännön asioissa kuukauden verran ja

sitten Arja Könönen – jonka pahin pelko oli aina ollut taloudellinen turvattomuus – oli omillaan.

“Ei sillä elä!”

Arja ei piitannut kauhisteluista, sillä unelmat olivat käymässä toteen. Kivijalkakau-pasta tuli Play It Again Sam, vintage-muotihuone. Vintage ei 80-luvulla kuulunut suomalaiseseen sanavarastoon, joten puhe-linluettelossa toimialaksi tuli ”old fashion”.

Play It Again Sam,

Rauhankatu 2, 00170 Helsinki. Puhelin (09) 628 877.

Täyden palvelun vintage-muotihuone Helsingin Kruununhaassa.

Laatumuotia asusteineen menneiltä vuosikymmeniltä, myös miehille.

Todellinen tyyli on ajatonta.

Liikkeenpidon ohella Arja oppi alastaan jatkuvasti lisää. Itse opiskelemalla, mutta etenkin rakkaimmalta ystävältään, Ylen puvustajana toimineelta ja nykyisin Italiassa konservoijana työskentelevältä Igor Honkaselta.

Nyt vintage-iltapukuja on nähty jo Linnan juhlissakin. Arjan asiantuntemukseen luottavat lukuisat puvustajat ja stylistit, joita hän myös kouluttaa eri vuosikymmenten saloihin. Vankkumaton usko omaan asiaan on kannattanut, sillä liikevaihto ja asiakaskunta ovat kasvaneet tasaisesti ilman sen kummempia strategioita. Tänäkin talvena Madame Könönen voi paeta luonnolleen sopimatonta pimeää talvea kahdeksi kuukaudeksi ihanaan aurinkoon.

Sillä välin asiakkaista huolehtii liikkeen vakituinen työntekijä, jo lähes kaiken osaava Camilla, jota Arja ei kutsu oikeaksi kädekseen vaan molemmikseen. Camillan ja in house -ompelijan lisäksi liikkeessä harjoittelee myös jatkuvasti vaatetusalan opiskelijoita.

Töihin on aina hyvä tulla

Yrittäjäyys on alusta saakka ollut Arjalle enemmän elämäntapa kuin työtä, ja korkealaatuinen vintage-muoti henkilöityykin Madame Könöseen vaivatta. Play It Again Samissa asiakkaat saavat täydellistä palvelua. Huonommin itselleen istuvat osa-alueet, kuten kirjanpidon, Arja jättää mielellään osaaville ammattilaisille. Lähipesulakin on jo oppinut puhdistamaan Arjan aarteet oikeaoppisesti.

Ja jos töihin tulo ei jonakin aamuna tunnu ihan yhtä mukavalta kuin yleensä, Arja tietää, että on aika suunnata matkatoimistoon ja irrottautua hetkeksi. Paluu on yhtä juhlaa! Eräänä päivänä liput saatetaan kuitenkin varata Buenos Airesiin, ja silloin tulevaisuus on jälleen avoin...

